

ZGJEDHJET

“Bashkimi bën fuqinë”

Eva Idrizllari

Në emër të dashurisë

Rally-Albania

**Aventura e garës
më të re**

**“Valsi” i largimit
të trajnerëve**

EKSKLUZIVE

Elsa Lila

“Kuptimi i jetës sime”

Në një intervistë eskluzive për revistën “SHQIP” këngëtarja më e famshme shqiptare tregon përjetimet dhe emocionet e saj gjatë përgatitjes për në Sanremo.

“Il senso della vita”, një këngë e fortë emocionalisht me të cilën do të përpiqet të rrëfejë kuptimin e vërtetë të jetës dhe të arrijë suksesin.

Një dashuri e lindur rastësisht nga Radio Tirana, e cila do të shndërrohej në pasionin më të madh të italianit Giovanni Armillotta. Vepra e tij përbën shembullin e një simpatie të kohëve moderne, e cila megjithëse nisi si pasion ndaj sportit, kapërceu sfidat e mbylljes së komunizmit duke e shndërruar atë në një njeri poliderik të lidhur shpirtërisht me Shqipërinë.

Nga Armand Plaka

Giovanni Armillotta, miku i çmuar i shqiptarëve

Nga miqtë e shumë të figurat që Shqipëria numëron ndër shekuj e mijëvjeçarë, duke ia nisur që nga Perandor (Çezari) Oktavian Augusti (që studioi në Apolloni) e deri tek Lord Bajroni, nga Gustav Majer deri tek Edith Durham, e duke vazhduar më tej me ata nga Italia, që për ne është kaq e afërt, dhe që gëzon kaq shumë simpatizantë, është për kohët tona edhe Giovanni Armillotta. Vepra e tij ndërkohë po bëhet shembull i dashurisë ndaj Shqipërisë e shqiptarëve në kohët moderne, ku poliedriciteti i njohjeve e interesave të tij të gjera, e kanë bërë që të ngjasojë me një tjetër figurë, shumë të njohur për historianët tanë: gjermanit Eduard Schnitzer, i njohur dikur ndryshe edhe me emrin Mehmet Emin Pasha (që nga viti 1870, këshilltar

i guvernatorit të Shqipërisë Veriore, Ismail Haki Pasha).

Armillotta, edhe ai gjithashtu me origjinë të largët gjermane, është Doktor i Shkencave Politike në Universitetin e Pizas dhe Doktor në fushën e kërkimeve (PhD) historike, institucioneve e marrëdhënieve ndërkombëtare mbi Azinë dhe Afrikën Moderne e bashkëkohore (në Kaliari). Bashkëpunon me organet më të njohura italiane dhe ndërkombëtare të informacionit historiko-politik si: "L'Osservatore Romano" (epërditshme e qytetit të Vatikanit), "Affari Esteri" (organ tremujor i Ministrisë së Jashtme Italiane në Romë), "Rivista Marittima" (periodik mujor i Marinës Ushtarake, botuar për herë të parë në vitin 1868), si dhe me organe të tjera të ngjashme.

Giovanni Armillotta

Është njëri ndër dy të vetmit studiues italianë që shkruan në të njëjtën kohë në tri revista që merren me çështjet e gjeopolitikës: “Eurasia”, “Imperi” dhe “Limes”.

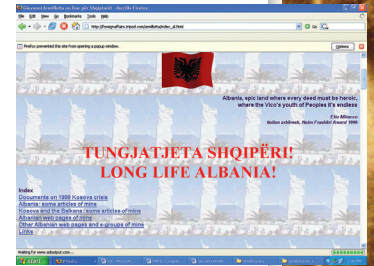
Është një interpret i shkëlqyer i politikës së jashtme dhe i marrëdhënieve ndërkombëtare. Ka qenë i vetmi studiues jo-shqiptar që ka vënë firmën e parë në numrin e parë të “The International Journal of Albanian Studies” të Universitetit prestigjioz të Kolumbias në Nju Jork, drejtuar nga Shinasi A. Rama (vjeshtë 1997). Bashkëpunon gjithashtu edhe me “Balkanistica” të Universitetit të Misissipit dhe me “Nuova Storia Contemporanea” që botohet në Romë. Nga viti 2002, ai ka përfunduar tek “Limes” një lëm të ri studimi, të pashkelur më parë, që lidhet me gjeopolitikën, duke iu referuar (përveç të tjerave) ngjarjeve të mëdha futbolistike e sportive në aspektin ndërkombëtar. Kontributet e tij janë sjellë në shqip kryesisht në formën e përkthimeve, sidomos nga Besnik Dizdari, dhe janë publikuar në gazeta të ndryshme shqiptare, por nuk mungojnë edhe gazetarë e studiues të tjerë, të cilët janë bazuar për artikujt e tyre në studimet e hulumtimit e zellshme e plot realizëm të profesorit italian në arkivat këtej e përtej Atlantikut.

Armillotta ka lindur në Foggia, qytet i Krahinës së Pulias, rajoni italian më i afërt me Shqipërinë. Është rritur e ka jetuar në Manfredonia deri sa mbushi 19 vjeç, për t’u transferuar më vonë në Universitetin prestigjioz të Pizas, ku ka marrë mësim nga profesorë me emër në fushën e afrikanistikës, siç është dhe Prof. Vittorio Antonio Salvadorini, historiani i shquar Prof. Giuseppe Are, juristja Prof. Annamaria Galoppini, filozofi i fundit i shkollës hegeliane, Prof. Giuliano Marini etj.

Njëri nga nderet më të veçanta që ai rendit në karrierën e tij të gjatë, është dhe letra me falenderime e urime, që shkëlqesia e tij, Mbreti Norodom Sihanuk i Kamboxhias, i shkroi më 14 qershor 2002 për kontributin e përkushtimin e tij në nxjerrjen në dritë të një vëllimi të konsiderueshëm historik e dokumentar mbi “Kmerët e Kuq” që tronditën botën me krimet e tyre në vitet 1970-1979. Në prill-qershor 1987, Armillotta refuzoi postin e Sekretarit që iu ofrua nga Presidenca e Komisionit të Çështjeve Kushtetuese të Dhomës së Deputetëve

Armillotta online për shqiptarët

Aktivitetet e Dr. Armillotta-s zgjerohen duke i shfaqur punimet e tij edhe në internet në një mënyrë tejet modeste, por shumë efektive (faqja e tij në internet: http://foreignaffairs.tripod.com/armillotta/index_al.html). Portalet e çelura prej tij dedikuar Shqipërisë e shqiptarëve, janë

ndër më të konsultuarat ndër shqiptarët në mbarë botën. Ai ka trajtuar aty të gjitha temat që kanë të bëjnë me hulumtimet e veprat e tij në fusha të ndryshme, duke na zbuluar kështu shpesh gjëra të reja e të panjohura rreth historisë sonë, të re e të vjetër, heraldikës e simbologjisë, politikës, kulturës e sportit. Mjafton të përmendim këtu disa tema si: Kosova, (The first liberation of Kosova (April 1941) - Military and Historical Maps) apo ajo mbi flamujt shqiptarë (“Le bandiere albanesi dal XIX secolo ad oggi”) e cila duket se ka pasur shumë ndjekës e adhurues madje, që i janë referuar me besueshmëri të plotë materialeve të paraqitura prej tij. Po ashtu mund të themi edhe për “A brief historical atlas of Albanian Motherland - Një atlas historik i shkurtër i Kombit Shqiptar”, “La storia del calcio albanese è riconosciuta ufficialmente dalla prestigiosa “The Rec.Sport.Soccer Statistics Foundation”. Ndërkohë, si pasojë e një pune plot pasion thuajse tridhjetë-vjeçare, Profesor Armillotta po rindërtion historinë e “Kategorisë së dytë” të futbollit shqiptar.

(Parlamenti Italian, gjatë legjislaturës së 9-të të tij).

Pasioni për Shqipërinë

Por si nisi i gjithi ky pasion për “vendin e shqipeve”? - Në shtator të vitit 1969, i ati i profesor Armillotta, Emiddio (shpallur i humbur më 23 gusht 1997), ndërsa kthehej nga një udhëtim në Lindjen e Mesme, i sjell të birit një radio të vogël, e cila – në rajonin e Pulias në fund të viteve ’60 – ofronte të njëjtat emocione, mund të themi, që një djalosh i ditëve të sotme ndjen kur navigon në internet. Por gjatë udhëtimit, radio duket se kishte pësuar ndonjë goditje të vogël: në fakt Giovanni, asokohe akoma adoleshent, ia doli të kapte gjithsesi valët e transmetimeve të Radio Tiranës, si në shqip ashtu dhe ato propagandistike në italisht, anglisht, e në gjuhë të tjera. E ashtu, i dhënë pas futbollit, ai ndjek gjithë kureshtje një ndeshje që akoma dhe sot e kësaj dite, e kujton me nostalgji: e para ndeshje futbollit që ai dëgjoi

në valët e saj, ishte ajo mes 17 Nëntorit dhe Ajaksit të Amsterdemit, që përfundoi me rezultatin 2-2 (me gola të Josif Kaxanxhi 58' 1-2 dhe të Medin Zhega 87' 2-2), e vlefshme për 1/16 finale, zhvilluar më 16 shtator 1970, e komentuar nga radiokronisti legjendë, Ismet Bellova. Një takim tjetër që ai e kujton po me aq nostalgji e kënaqësi, ishte dhe ai mes Besës së Kavajës e "Fremad Amager" të Koppenhagenit (0-0; 27 shtator 1972, i vlefshëm për Kupën e Kupave), që regjistroi për herë të parë në historinë e futbollit shqiptar në arenën ndërkombëtare, kualifikimin e një ekipi shqiptar drejt fazës 1/8 finale (pasi në ndeshjen e kthimit, ajo përfundoi 1-1 dhe golin e kualifikimit, për Besën e shënoi Nimet Merhori). Ndërkohë, interesi i tij për historinë dhe politikën e jashtme – falë edhe një biblioteke të pasur, trashëguar nga familja e tij – i referohet në fakt disa viteve të mëparshme, që lidhen me tërheqjen e vazhdueshme të një djaloshi të ri ndaj një realiteti plotësisht të panjohur e mistik (përse jo, butaforik shpeshherë) që vinte nga Lindja, duke i dhënë kësaj impulsesh e para të interesimit ndaj një vendi "ekzemplar" (ia vlen të kujtojmë këtu se Armillotta nuk është madje as ndonjë arbëresh).

Në arkivat e tij sportivë – i përbërë nga statistika e artikuj gazetareskë (e jo vetëm) – Armillotta kishte vënë re se shqiptarët merrnin pjesë disi rrallë në gara e kompeticione të ndryshme sportive ndërkombëtare, por kur ishin prezentë, tentonin të arrinin rezultate dinjitoze dhe të përfitonin kështu një profil të lartë. Edhe në politikë, për Armilotën dukej se vihej re i njëjti fenomen. Asokohe akoma në një moshë fare të re (18-vjeçare), ai kërkonte të shpjegonte qëndrimin e një shteti (parti) komunist, që ishte në të njëjtën kohë, anti-sovietik, antiamerikan, e madje, as shumë pranë Pekinit (pasi në ato kohë, opinioni ndërkombëtar që mbizotëronte, ishte ai se Shqipëria ishte flokineze), pasi në radio, "Kina popullore" nuk mburrej me të madhe e nuk i lihej hapësirë aq shumë, siç ndodhte në rastin e miqësisë

shqiptare me Bashkimin Sovjetik, apo me partitë e tjera komuniste përtej "Perdes së hekurt", me besnikët më të largët të Moskës në botë.

Qysh nga ai moment, Armillotta ia nisi të konsultoej me çfarëdo lloj materiali që ai gjykonte me vlerë për studimet e tij rreth Shqipërisë, dhe dëgjonte me durim e vëmendje të madhe, rregullisht transmetimet në italisht e shqip të Radios së vetme shtetërore në Shqipëri. Nga gjysma e dytë e viteve '70, ai kuptoi se vetëm duke hyrë vetë në kontakt me burimet e brendshme, thuasje të pakalueshme (gazeta, traditat e shkruara, publicistika, letërsia, gjuha dhe kultura) mund t'i jepej mundë-

sia për të zbuluar kufinj të rinj. Vendosi duke ia nisur nga viti 1976 e në vazhdim, të "bombardojë" gazetën "Sporti popullor" (sot "Sporti Shqiptar"), Federatën Shqiptare të Futbollit dhe Komitetin Olimpik Shqiptar me letra të ndryshme duke i kërkuar statistika, foto, emra fut-

bollistësh, gazeta, libra, etj. Kush e di se çfarë do të mendonin funksionarët e futbollit shqiptar, kur në vitin 1980, Armillotta propozon të zhvillohet një ndeshje përkujtimore me Argentinën apo me Brazilin, ose dhe me Gjermaninë Perëndimore apo Italinë, dhe ndoshta edhe me Uruguajin, për të celebruar 50-vjetorin e FSHF-së. Në të njëjtin vit, Armillotta organizoi në Piza një turne universitar tenisi me rastin e 60 vjetorit të themelimit të Shqërisë sportive "17 Nëntori", dhe bëri të mundur edhe organizimin e një fotoekspozite në Tiranë.

Armillotta këmbëngulte se dashuria e shqiptarëve për sportin ishte ndoshta unike në llojin e saj, duke u bërë kështu edhe, le të themi, "kali i trojës" për "të pushtuar" një vend të mbyllur më shumë për arsye historike, se sa (sipas tij) ideologjike: shumë kanë qenë edhe vuajtjet që shqiptarët është dashur të heqin për-gjatë shekujve, kujton profesori: le të sjellim ndërmend, thotë diku në një botim Dr. Armillotta, një herë të vetme, kufinj të aktualë të Shqipërisë... dhe përtej kësaj, me ulje- ngritje, nga të vetmit miq që kanë bërë diçka për të mbrojtur pavarësinë e saj, janë dhe italianët (kjo, më shumë dëshmohet gjatë kohës së Luftës së Ftohtë),

Kontributet më të reja

Ndërkohë që dy muaj më parë tek revista tjetër "Eurasia", në një ese dedikuar origjinës së Europës, Armillotta vuri në dukje kontributet e dhëna nga perandorët romakë me origjinë ilire në shpëtimin e administratës e të gjeopolitikës perandorake nga fundi i epokës antike dhe fillimi i Mesjetës së hershme.

siç është dhe rasti që Profesor Armillotta ka demonstruar në artikullin e tij në gusht 1999 me titull: Shqipëria në periudhën e shtetit socialist (1944-1991): e kjo rezulton në mënyrë eksplicite nga dokumentat e arkivat diplomatike ndërkombëtare.

Në fillim të viteve '80, me emërimin e Besnik Dizdari në postin e drejtorit të ri të gazetës "Sporti popullor", gjërat shkuan ashtu si dhe profesor Armillotta shpresonte. Dizdari – një njeri me mentalitet të ri, kulturë e aftësi të spikatura menaxhuese, fjalë këto të shprehura nga vetë Prof. Armillotta për mikun e tij shqiptar, i përgjigjet letrave të tij, që tashmë thuajse ishin zverdhur nga pluhuri i harresës, dhe i jep udhë kësisoj, një këmbimi reciprok mesazhesh, materialesh, informacionesh, artikujsh, fotosh, librash e gazetash. Ndërkohë, Dizdari e shoqëron mikun nga përtej detit, drejt kanaleve kryesore zyrtare (tejet hermetike asokohe) ceka bëri që ai të ishte kështu dhe ndoshta, i vetmi qytetar perëndimor që në mënyrë private, (theksojmë se Enver Hoxha akoma ishte gjallë) mundi të pritej nga mediat shqiptare si të ishte njëri prej tyre, e të shkruante për to lirisht e duke e prekur realitetin nga brenda. Duke mbajtur gjithnjë ndër mend leksionet e të nderuarit Prof. Henry Kissinger – Armillotta ishte kështu i vetmi artific i një "diplomacie me iniciativë individuale" me shtytje nga sporti, le të themi, e cila në fillim të viteve '90, e bën të vijë në Tiranë e të pritët edhe kryeministri i Shqipërisë në ato ditë të vështira, Bashkim Fino, shoqëruar nga miqtë e tij të vjetër të redaksisë së "Sporti Popullor". Nga viti 1986 deri në fund të vitit 1997 (kur ai u bë edhe i pari që po shkruante për Shqipërinë në revistën "Affari Esteri" në prag të ngjarjeve shumë të dhimbshme për shqiptarët), Armillotta mbeti i vetmi që do ta trajtonte çështjen e saj gjithnjë në favor të Shqipërisë, si në nivel gazetaresk, ashtu dhe në atë të trajtimit kritik e eseistik.

Nderime dhe veprimtari aktive

Një vit më vonë, Armillotta u bë dëshmitar i një tjetër nderi bërë atij nga ana e Prof. Andreas Maria de Guttry, për të marrë pjesë në cilësinë speciale të "guest discussant" në seminarin mbi Kërkime mbi një sistem europian të menaxhimit të konflikteve; rasti i krizës shqiptare të vitit 1997, (Pisa, 1998). Leksioni në seminarin me temë – "Italianët mbi çështjet shqiptare. Shumë shqiptarë janë në dijeni të cektësisë së gazetarisë tonë italiane", u publikua në gazetën shqiptare të New York-ut, "Illyria News", (15-18 tetor 1998). Armillotta u intervistua nga RAI për të folur si specialist i çështjeve shqiptare në kohën e krizës së Kosovës, më 14

Sensacionet sportive të Armillotta-s

Sporti shqiptar i ka një borxh të madh profesorit italian. Studiuesi në fjalë për shembull, në një artikull të botuar në N. 44 (6 gusht 2001) të "Bota Shqiptare" (Roma, Gazeta e shqiptarëve në Itali) drejtuar nga Roland Sejko, demonstroi me fakte e dokumenta konkrete se Ymer Pampuri nuk ishte vetëm i vetmi kampion olimpiq në Olimpiadën XX të Mynihut në Bavari, RFGJ, si të gjithë besonin, por ajo ngjarje ishte e vlefshme për të fituar kështu titullin e kampionit botëror në stilin e forcës në peshëngritje (29 gusht 1972). Besnik Dizdari, pasi e verifikoi në rrugë zyrtare, e botoi këtë "zbulim" me bujë në faqen e parë të "Futbolli Shqiptar" N. 95 të datës 16 nëntor 2001, me titull: "Zbulim sensacional pas 29 viteve. Ymer Pampuri është Kampion i Botës! Papritmas zbulojmë se Shqipëria ka në histori, Kampionin e vet të vetëm të Botës. E vërteta historike e zbuluar nga Dr. Giovanni Armillotta", duke e nisur artikullin me fjalët e mëposhtme: "Nuk e zbulova unë, por Dr. Giovanni Armillotta nga Piza...". Por nuk përfundon këtu. Duke vazhduar me botimet në faqet e "Bota Shqiptare", N. 138 (15 ottobre 2005), Armillotta zbuloi një titull tjetër të madh ndërkombëtar në sportin shqiptar: i injoruar në atdheun e vet, ashtusikurse dhe i pari. Medalja e argjendit në Olimpiadën e shahut në Siegen të Gjermanisë në vitin 1970, marrë nga Eqrem Konçi në tavolinë R2: Nënkampion olimpiq! – Po kështu, në vitin 2006 doli në dritë në revistën "Imperi", një artikull i plotë që bënte fjalë për padrejtësinë e bërë ndaj përfaqësueses së Shqipërisë në Olimpiadën XX të Shahut në Shkup.

mars 1998. Më pas, Armillotta fitoi dhe edicionin e dytë të "Premio Nazionale Lidhja 2003" me studimin e tij "Realtà albanese". "La rivista della transizione" (Frasinetto, Cosenza, 18 qershor 2003). Çmimi prestigjioz u organizua nga "Shoqata për kërkime Socio-kulturore K. Kastrioti" – Biblioteka ndërkombëtare "A. Bellusci" – revista italo-greko-shqiptare "Lidhja", themeluar në vitin 1980 dhe drejtuar nga Patër Antonio Bellusci.

Cili është aktualisht Dr. Armillotta?

Aktualisht ai është drejtor përgjegjës për revistën shkencore në lëmin e historisë, politikës e gjeografisë "Africana", revistë për studime ekstraeuropiane, themeluar nga Prof. Salvadorini; "Africana" është njëra ndër të vetmet periodikët italianë që konsultohet nga "Index Islamicus" e Universitetit prestigjioz të Cambridge në Angli. Ai, është dhe drejtori i revistës online (webzine) "Metodo" mbi arkitekturën, politikën ndërkombëtare, historinë dhe shkencën.